

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZYRODY w klasach IV-VI Szkoły Podstawowej w Łebnie

Imię i nazwisko nauczyciela: Monika Hrycyk

Klasy: IV - VI

Przedmiotowe Zasady Oceniania polegają na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, które wynikają z programu nauczania oraz formułowania oceny. Dzięki PZO możemy uzyskać informację o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia i jego postępach w nauce. Motywuje ucznia do pracy, uświadamiając mu braki w zakresie wiedzy oraz wdraża go do samokontroli.

I. PODSTAWY PRAWNE

1. Przedmiotowe zasady oceniania został opracowany zgodnie z:
2. Rozporządzenia MEN z dnia 23.12.2008 r.
3. Rozporządzenia MEN z dnia 25.04.2013 r. zmieniające w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
4. Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania.
5. Nową Podstawą programową przedmiotu „przyroda” z dn. 23 12.2008 r. (kl. IV-VI)
6. Programem nauczania przyrody w klasach 4-6 szkoły podstawowej „Na tropach przyrody” wydawnictwa „Nowa Era” (kl. IV, V).
7. Programem nauczania przyrody w klasach 4-6 szkoły podstawowej „Przyrodo, witaj!” wydawnictwa „WSiP” (kl. VI).

Wykorzystywane są podręczniki:

- Klasa IV - „Na tropach przyrody”- podręcznik do przyrody + ćwiczenia, autorzy: Marcin Braun, Wojciech Grajkowski, Marek Więckowski
- Klasa V - „Na tropach przyrody”- podręcznik do przyrody, autorzy: Marcin Braun, Wojciech Grajkowski, Marek Więckowski
- Klasa VI - „Przyrodo, witaj!”- podręcznik do przyrody + ćwiczenia autorzy: Ewa Gromek, Ewa Kłós, Wawrzyniec Kofta, Ewa Laskowska, Andrzej Melson

Rolę pomocniczą pełnią pomoce dydaktyczne wykonane przez nauczyciela i uczniów, jak również gotowe plansze, rzutnik, CD, wykorzystywanie zasobów internetowych.

Zgodnie z ramowym planem nauczania realizowany jest tygodniowy wymiar godzin:

klasa IV - 3 godziny, klasa V - 3 godziny, klasa VI - 3 godziny

II. ZAŁOŻENIA PRZEDMIOTOWYCH ZASAD OCENIANIA

1. Do zadań nauczyciela należy bieżące, śródroczne, końcoworoczne ocenianie i klasyfikowanie uczniów według skali przyjętej w szkole jak również warunki poprawiania oceny.
2. Przedmiotem oceny są: wiadomości i umiejętności przedmiotowe oraz ponadprzedmiotowe, postawy i wartości kształtowane w procesie dydaktycznym.
3. Ocena ucznia powinna być oceną wspierającą w osiągnięciu celów, motywującą ucznia do dalszej pracy i diagnozującą jego osiągnięcia

Różnorodność metod stosowanych podczas kontroli oraz dokładne zaplanowanie sytuacji sprawdzania warunkują obiektywizm, trafność, rzetelność oraz indywidualizację procesu sprawdzania osiągnięć uczniów.

Ocenianiu podlegają:

- testy sprawdzające po każdym dziale materiału,
- obserwacja pracy uczniów na lekcji oraz podczas zajęć terenowych,
- praca w grupach, praca na lekcji, aktywność,
- odpowiedzi ustne (stopień opanowania i zrozumienia treści programowych, zdolność logicznego myślenia i opanowania faktów),
- samodzielne wykonywanie ćwiczeń w zeszytach ćwiczeń i zeszytach,
- dodatkowe prace (np. referaty, prezentacje, albumy, udział w projektach, zielniki, pomysłowe doświadczenia, pomoce dydaktyczne)
- zadania domowe,
- umiejętności praktyczne np. posługiwanie się mikroskopem, kompasem, planem, mapą.
- krótkie prace pisemne (kartkówki),
- udział w konkursach przedmiotowych innych związanych z przyrodą,
- działalność na rzecz środowiska.

III. CELE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

Celem PZO jest:

- dostarczenie informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, poprzez ocenę wiadomości i umiejętności ucznia,
- wykrywanie braków w wiedzy i umiejętnościach oraz pokazywanie sposobów ich likwidacji,
- motywowanie ucznia do systematycznej pracy, aktywnego udziału w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

IV. OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA UCZNIÓW Z PRZYRODY

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował minimum programowego
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- posługuje się podstawowymi pojęciami przyrodniczymi,
- posiada przejawiający się w życiu codziennym pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe pojęcia przyrodnicze,
- rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego,
- posługuje się mapą, jako źródłem wiedzy przyrodniczej,
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym-potrafi je opisać.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- korzysta z różnych źródeł informacji takich jak: telewizja, Internet, czasopisma przyrodnicze,
- popularnonaukowe i inne, dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym,
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody posługując się terminologią przyrodniczą.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- projektuje doświadczenia i prezentuje je,
- bierze udział w konkursach, wyjaśnia je, rozwiązuje problemy,
- dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka, oraz przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebiegu procesów naturalnych w przyrodzie.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- wykracza swoją wiedzą poza podstawy programowe,
- selekcjonuje wiedzę, interpretuje zjawiska, tworzy hipotezy,
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji,
- samodzielnie wykonuje prace dodatkowe,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych, konkursach przedmiotowych, akcjach, projektach z zakresu przyrody i pokrewnych dziedzin.

VZASADY OCENIANIA

Każdy uczeń jest oceniany systematycznie, zgodnie z zasadami sprawiedliwości.

Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców. Nie zawsze są stopniem.

Są plusy i minusy, słowa aprobaty i dezaprobaty.

Za bardzo istotny uważam udział uczniów w zajęciach, który jest odpowiednio premiowany.

Sprawdziany - testy

Sprawdziany w formie testowej przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu. Nauczyciel zapowiada sprawdziany co najmniej tydzień wcześniej, a oddaje je sprawdzone w ciągu najpóźniej dwóch tygodni.

Prace pisemne takie jak testy sprawdzające, są udostępniane do wglądu uczniom i rodzicom w celu zapoznania się z uwagami sprawdzającego. Sprawdzian – test jest poprzedzony lekcją powtórzeniową, do której uczeń powinien się przygotować. Sprawdzian – test jest obowiązkowy. Uczeń w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej, dopuszczającej oraz dostatecznej ze sprawdzianu może w ciągu 1 tygodnia od daty uzyskania tej oceny materiał zaliczyć. Wówczas w dzienniku lekcyjnym uczeń obok oceny pierwszej z zaliczenia wpisuje ocenę z poprawy i jest ona ważniejsza.

Poprawa jest dobrowolna i odbywa się tylko raz po lekcjach w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Poprawie nie podlegają oceny niedostateczne otrzymane przez ucznia, który w czasie pisania korzystał z niedozwolonych pomocy.

W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie pisemnym ma on obowiązek napisania go w 1 tygodnia od ustania absencji. Pracę pisze po lekcjach w terminie ustalonym z nauczycielem.

Sprawdziany krótkie –kartkówki.

Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z max. trzech ostatnich lekcji.

Uczniowie piszą je około 10-15 minut. Nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela i nie podlegają poprawie.

Prace domowe

Mogą mieć formę pisemną lub ustną i je brak jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji. Uczeń jest zobowiązany zgłosić ten fakt nauczycielowi przed lekcją. Nauczyciel wpisuje w dzienniku lekcyjnym znak „-”, trzy nieuzasadnione braki zadania skutkują oceną niedostateczną. Jeśli uczeń nie zgłosi braku zadania domowego otrzymuje ocenę niedostateczną.

Prace w grupach

Ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni członkowie.

Ocenie podlegają umiejętności:

- planowanie i organizowanie pracy
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról
- rozwiązywania problemów

Aktywność

Oceniana jest na bieżąco znakiem „+”. Sześć znaków „+” równa się ocenie celującej.

Prace długoterminowe

Wykonywane są samodzielnie. Wykonywane są samodzielnie przez uczniów lub pod kierunkiem nauczyciela (np. albumy tematyczne, plakaty, zestawienia statystyczne, prace na określony temat itd.) Za daną pracę uczeń może otrzymać ocenę lub znak „+” będzie to uzależnione od stopnia trudności danego zadania.

Odpowiedzi ustne

- Obejmują tematy z obejmują tematy z trzech ostatnich lekcji.
- Odpowiedzi ustne oceniane są w następujący sposób:
 - uczeń otrzymuje dwa pytania z zakresu wiadomości podstawowych, brak odpowiedzi - otrzymuje ocenę niedostateczną.
 - odpowiedź na jedno z nich jest równoznaczne z wystawieniem oceny dopuszczającej, a na dwa pytania - dostatecznej lub z prawem do odpowiedzi na dwa trudniejsze pytania z poziomu ponadpodstawowego.
 - jeżeli uczeń zaliczy poziom podstawowy i odpowie na jedno pytanie z poziomu ponadpodstawowego – otrzymuje ocenę dobrą, a jeśli na dwa pytania -ocenę bardzo dobrą.
- Dopuszcza się możliwość krótkich odpowiedzi (1 pyt.) - odpowiedź poprawna „+”
- Na ocenę mają wpływ: samodzielność odpowiedzi, znajomość zagadnienia, kultura języka.
- Nie odpytuje się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole, chyba, że uczeń sam zgłosi się do odpowiedzi.
- Oceny z odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie.
- Oceny z odpowiedzi ustnych są wpisywane do dziennika elektronicznego.
- Uczeń ma prawo odmówić odpowiedzi / jest do lekcji nieprzygotowany/ bez podania przyczyny. Wówczas otrzymuje „-”, trzeci minus skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej za brak udzielenia odpowiedzi z trzech ostatnich lekcji.

Przygotowanie do lekcji

1. Uczeń ma obowiązek punktualnego i systematycznego przychodzenia na zajęcia przyrody ;po zakończonej lekcji pozostawia ład i porządek.
2. Na lekcje przyrody uczeń przynosi – podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt, atlas, przybory do pisania i inne potrzebne pomoce wskazane przez nauczyciela.
3. Uczeń na lekcji odpowiada siedząc w ławce, chyba że istnieje powód do wezwania do tablicy, mapy, odpowiedzi ustnej itp.
4. Podczas lekcji uczeń nie je, nie żuje gumy, może pić ewentualnie wodę i soki naturalne.
5. Uczeń zobowiązany jest do przygotowania się do każdej lekcji

Zeszyt ćwiczeń

Jest oceniany pod względem poprawności merytorycznej wykonywanych ćwiczeń i staranności przynajmniej dwa razy w roku szkolnym i na każdej lekcji u wybranych uczniów z lekcji poprzedniej.

Zeszyt

Jest wyznacznikiem zaangażowania ucznia w trakcie zajęć lekcyjnych jak i w domu. Uczeń zapisuje w nim ważne wiadomości z lekcji w formie schematów lub krótkich notatek.

Informowanie o ocenach

- Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.
- Każda ocena jest jawna i wystawiana według ustalonych kryteriów.
- Sprawdziany – testy są oddawane do podpisu do domu ucznia i muszą zostać zwrócone.
- O ocenie niedostatecznej śródrocznej lub rocznej uczeń informowany jest ustnie, a jego rodzice (opiekunowie) w formie pisemnej. Za pisemne poinformowanie rodzica (opiekuna) odpowiada wychowawca.
- Na 7 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej uczniowie są informowani o przewidywanych ocenach rocznych, czy śródrocznych.
- Ocena końcowa nie jest średnią ważoną otrzymanych ocen, największą wagę mają oceny ze: sprawdzianów, kartkówki i odpowiedzi ustnych.

VI. OCENIANIE ŚRÓDROCZNE I ROCZNE

1. Przy ocenianiu brane są pod uwagę obszary aktywności ucznia:
 - wiadomości - 30 %
 - umiejętności - 40 %
 - uczestnictwo w zajęciach - 20 %
 - aktywność pozalekcyjna - 10%
2. Oceny śródroczne i końcowe ustala się w stopniach według skali:
 - celujący – 6
 - bardzo dobry – 5
 - dobry – 4
 - dostateczny – 3
 - dopuszczający – 2
 - niedostateczny – 1

Dopuszcza się stosowanie symboli „+” i „-” przy ocenie za wyjątkiem ocen rocznych.

3. Wystawiana ocena śródroczna oraz roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. O ocenie decydują:
 - oceny samodzielnej pracy ucznia (sprawdziany, testy, kartkówki, wypowiedzi ustne, prace domowe, zadania w zeszytach ćwiczeń, prace praktyczne),
 - oceny wspomagające (aktywność na lekcji, prace dodatkowe, udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach).

VII. KRYTERIA WYMAGAŃ NA DANĄ OCENĘ

1. Kryteria oceny wiadomości i umiejętności są opracowane przez nauczyciela przyrody. Z kryteriami zapoznani są uczniowie i ich rodzice na początku roku szkolnego.
2. Kryteria ocen ze sprawdzianów, testów, kartkówek
 - 100% - 96% punktów - celujący
 - 95% - 82% - bardzo dobry
 - 81% - 68% - dobry
 - 67% - 50% - dostateczny
 - 49% - 31% - dopuszczający
 - 30% - 0% - niedostateczny
3. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia oraz zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
4. Uczeń mający kłopoty w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o dodatkową pomoc.
5. Jej forma ustalana jest na bieżąco, wspólnie z uczniem.

Mogą to być:

- dodatkowe konsultacje (po uzgodnieniu z nauczycielem),
- prace ułatwiające i przybliżające zrozumienie problemu,
- pomoc koleżeńska,
- ścisła współpraca z rodzicami.

VIII. SPOSOBY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI ZWROTNEJ

1. Rozmowy indywidualne z uczniem.
2. Wpis ocen do zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń lub zeszytu korespondencji ucznia z rodzicami, potwierdzany podpisem rodziców.
3. Omówienie osiągnięć i postępów w nauce ucznia podczas indywidualnych kontaktów z rodzicami, konsultacji, wywiadówek.
4. Wgląd rodziców do prac pisemnych ucznia podczas konsultacji.
5. W zależności od potrzeb rozmowy z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym.

IX. INNE POSTANOWIENIA

1. Uczeń ma prawo być nie przygotowany do lekcji bez podania przyczyny dwa razy w półroczu. Jeżeli uczeń zgłosi ten fakt przed lekcją, to nie ponosi żadnych konsekwencji (oprócz znaku „-“). Nie dotyczy to jednak lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian lub kartkówkę. W przypadku wystąpienia poważnych przyczyn losowych, które przeszkodziły w przygotowaniu się ucznia do lekcji, również nie ponosi żadnych konsekwencji, jeżeli są one potwierdzone pisemnie lub ustnie przez rodzica (opiekuna) przed lekcją.
2. Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej i do trzech dni po dłuższej nieobecności w szkole.
3. W ciągu półrocza uczeń uzyska, co najmniej jedną ocenę za prace wykonane w zeszytach ćwiczeń oraz za sprawdziany i kartkówki.
4. Za odmowę pracy na lekcji (nie wykonywanie poleceń nauczyciela) uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.
5. Za udział w konkursach uczeń może otrzymać ocenę cząstkową 6.
6. Notoryczne nie przynoszenie przez ucznia pomocy na lekcje przyrody może spowodować obniżenie oceny z tego przedmiotu.
7. Prace pisemne (sprawdziany, kartkówki) oceniane są według skali punktowej określonej przez nauczyciela i przeliczane są na skalę procentową odpowiadającą skali ocen.

Dopuszcza się stosowanie przy ocenach plusów (+) i minusów (-). Plus (+) oznacza bardzo dobre opanowanie wiedzy i umiejętności na danym poziomie edukacyjnym, minus (-) zaś bardzo słabe. Kryteria odpowiadające poszczególnym półroczom i rocznym ocenom szkolnym zgodne są z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania w Szkole Podstawowej w Łebnie.